

[Albrechtsen]

vis konsultationsforpligtelse, ikke en 100 pct.s konsultationsforpligtelse, for der er i de retningslinjer, der gælder i NATO, en undtagelsesbestemmelse, der gør, at USA og Storbritannien, hvis tiden og omstændighederne ikke tillader det, kan bruge deres atomvåben uden konsultation. Der er altså ikke nogen absolut konsultationsforpligtelse, men en hensigtserklæring om en konsultationsforpligtelse.

Dertil kommer, at SACEUR, Rogers, som øverstbefalende for de amerikanske styrker i Vesttyskland har en kommando, som er uafhængig af NATO-myndighederne, og hvor han refererer direkte til den amerikanske præsident, og hvor han uden konsultationsforpligtelse kan affyre de amerikanske atomvåben i Vesttyskland på ordre fra præsidenten. Hverken forsvarsministeren eller den danske statsminister og da slet ikke det danske folketing vil i den situation, »hvis tiden og omstændighederne ikke tillader det«, som det udtrykkes, blive hørt.

Og hvad endnu værre er: det gælder også, når man ser på den flyforstærkningsaftale, som blev indgået i 1976. Ifølge den flyforstærkningsaftale er kommandoforholdene sådan, hvad forsvarsministeren vil kunne bekræfte, at amerikanerne bevarer den operative kommando over de fly og de våben, som tilhører de fly, som kommer ind i landet i den forbindelse. Det betyder, at disse officerer – stadig væk med den konsultationsforpligtelse, jeg lige har beskrevet, eller rettere sagt: den mangel på konsultationsforpligtelse – vil komme ind i landet, hvis forstærkningerne kommer her, og på præsidentens ordre, uden at den danske regering og det danske folketing blandes ind i sagen, affyre disse atomvåben.

Hvis forstærkningerne i en krisesituation eller en krigssituation kommer til Danmark, vil situationen altså være den, at den første anvendelse af atomvåben meget vel kan tænkes at komme til at foregå på dansk territorium uden den danske regerings og det danske folketings godkendelse af noget sådant.

Det synes jeg er forhold, som i allerhøjeste grad gør denne diskussion til en meget konkret forpligtelse for alle danskere at tage stilling til på en helt anderledes ansvarlig måde, end vi hidtil har set regeringen arbejde med denne sag – eller rettere sagt: set regeringen sylte denne sag.

Jeg håber, at udvalgsarbejdet vedrørende forslaget vil føre til, at vi får nøje præciseret, hvis ikke den tekst, som ligger i beslutningsforslaget, kan gå igennem, at nu skal der for det første ske noget konkret til efterlevelse af 3. maj-dagsordenen, og for det andet får præciseret, hvad det er for skridt, regeringen skal foretage. Jeg går ud fra, at flertallet her i folketinget kan være enig med mig, når jeg siger, at der må være en frist for, hvor længe regeringen kan få lov til ingenting at foretage sig på dette punkt. Der må være en frist, og den må efter min opfattelse være meget, meget kort.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 17:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod kemiske og bakteriologiske våben.

Af Albrechtsen (VS) og Hanne Thanning Jacobsen (SF) m.fl.

(Fremsat 8/10 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Forsvarsministeren (Engell):

Da det foreliggende forslag, bortset fra et enkelt nyt punkt, er en genfremsættelse af et forslag fra sidste folketingssamling, skal jeg nøjes med at fremføre et par hovedbetragtninger og i øvrigt henvise til mit indlæg ved første behandling af forslaget for et år siden.

Målet for regeringen er selvsagt at få fjernet alle kemiske våben derved, at der etable-